

Sygnatura akt IX C 909/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10.04.2013r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia we Wrocławiu

Wydział IX Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Monika Skibińska

Protokolant: Anna Marczak

po rozpoznaniu w dniu 27.03.2013r. we W.

sprawy z powództwa (...) Sp. z o.o.

przeciwko Skarbowi Państwa – Jednostce Wojskowej (...) we W.

o zapłatę

I. oddała powództwo;

II. zasądza od strony powodowej na rzecz strony pozwanej kwotę 2400 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt. IX C 909/12

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) Sp. z o.o. w P. wniosła o zasądzenie od strony pozwanej Skarbu Państwa – Jednostki Wojskowej Nr (...) we W. na jej rzecz kwoty 29.000,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 22.05.2012r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu.

Uzasadniając roszczenie wskazała, że strona pozwana jako zamawiający prowadziła postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na dostawę zup zagęszczonych w trybie przetargu nieograniczonego. W odpowiedzi na ogłoszenie strona pozwana złożyła ofertę i wniosła wadium w wysokości 29.000,00 zł w formie gotówkowej. W postępowaniu wybrana została oferta powódki. Strona pozwana wyznaczyła termin spotkania w celu podpisania umowy na dzień 22.05.2012r. Strona powodowa wskazała, że w związku z powzięciem wątpliwości co do spójności projektu umowy ze Specyfikacją Istotnych Warunków Zamówienia, zwróciła się pismem z 15.05.2012r. do pozwanej o jej modyfikację. Wskazała też, że w dniu 17.05.2012r. strona pozwana poinformowała, że 16.05.2012r. na czynności strony pozwanej jeden z oferentów wniósł odwołanie do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej, stąd poinformowała stronę powodową, by nie stawiała się ona na spotkanie w celu zawarcia umowy, co powódka potwierdziła faksem. W odpowiedzi na to strona pozwana poinformowała o zatrzymaniu wadium twierdząc, że powódka uchyliła się od podpisania umowy. Strona pozwana wskazała też, że uznała pismo powódki z 15.05.2012r. za uchylenie się od podpisania umowy. Strona powodowa wskazała, że dwukrotnie bezskutecznie wzywała stronę pozwaną do zwrotu zatrzymanego wadium.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od strony powodowej na jej rzecz kosztów procesu.

Potwierdziła, że prowadziła postępowanie w przedmiocie zamówień publicznych o udzielenie zamówienia na dostawę zup zagęszczonych w trybie przetargu nieograniczonego oraz, że strona powodowa złożyła ofertę i wniosła wadium w kwocie 29.000 zł. Zarzuciła jednak, że strona powodowa przystępując do postępowania złożyła oświadczenie, w którym zaakceptowała warunki Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia i załączonego do niej wzoru umowy, nie wnosząc zastrzeżeń do jej treści. W założonej przez siebie ofercie powódka potwierdziła jej zgodność z SIWZ i zaoferowała wykonanie zamówienia na warunkach określonych we wzorze umowy. Strona pozwana wskazała, że 11.05.2012r., po wyborze najkorzystniejszej oferty wysłała pismo zapraszające powódkę do podpisania umowy, w odpowiedzi na co powódka oświadczyła że nie dysponuje certyfikatem zgodności wyrobu o którym mowa w § 5 ust.1 b pkt 6 umowy i wnioskuje o usunięcie tego postanowienia z umowy. Strona pozwana przyznała, że wobec takiego oświadczenia strony powodowej zdecydowała się zatrzymać wadium, o czym poinformowała stronę powodową. Zaprzeczyła jakoby informowała ją o odwołaniu czynności podpisania umowy, a do niepodpisania umowy doszło wyłącznie z przyczyn leżących po stronie powódki.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Strona pozwana prowadziła postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na dostawę zup zagęszczonych w trybie przetargu nieograniczonego (nr (...)). Ogłoszenie o zamówieniu zostało opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej nr (...)(...)w dniu 10.03.2012r.

W treści ogłoszenia wskazano, że o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wykonawcy, którzy spełniają warunki dotyczące posiadania uprawnień do wykonywania określonej działalności lub czynności, jeżeli przepisy prawa nakładają obowiązek ich posiadania. (III.2.1.)

Dowód: ogłoszenie nr 49- (...) z dnia 10.03.2012r. k. 33-42

Powódka w dniu 16.04.2012r. złożyła ofertę oraz oświadczenie, w którym w pkt. 5 potwierdziła zgodność oferty z treścią Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia i zaoferowała wykonanie zamówienia na warunkach określonych we wzorze umowy załączonym do ogłoszenia, oświadczając, że nie wnosi do niej żadnych zastrzeżeń.

Dowód: oświadczenie z dnia 16.04.2012r. (załącznik nr 5) k. 63

oferta z 16.04.2012r. (załącznik nr 1) k. 64-65

zeznania świadka K. K. k.121-123

zeznania świadka J. Ł. k. 123- 125

Zgodnie z wzorem umowy, po udzieleniu zamówienia Sprzedawca obowiązany był umożliwić w miejscu produkcji sprawdzenie czynności nadzoru oraz udostępnić nieodpłatnie certyfikat zgodności wyrobu, o którym mowa w art. 9 ust. 9 i 10 ustawy o systemie oceny zgodności wyrobów wystawiony przez upoważnioną jednostkę certyfikującą, posiadającą akredytację w zakresie obronności i bezpieczeństwa. (§ 5 ust. 1 b pkt 6)

Warunkiem dokonania obioru ilościowego przez Odbiorcę będzie dostarczenie przez Sprzedawcę wraz z wyrobami kompletu dokumentów, w tym kopii deklaracji zgodności w zakresie obronności i bezpieczeństwa (deklaracja zgodności (...)) wystawionej przez Sprzedawcę i potwierdzonej przez przedstawiciela 102 (...). (§ 6 ust. 9 pkt 7).

Strona pozwana parafowała wzór umowy na każdej ze stron, w nagłówku widniejąc napis „akceptacja umowy”.

Dowód: wzór umowy załącznik nr 10 k. 66- 78

zeznania świadka K. K. k.121-123

zeznania świadka J. Ł. k. 123- 125

Strona powodowa wniosła wadium w kwocie 29.000 zł.

Dowód: potwierdzenie przelewu z dnia 16.04.2012r. k. 32

W wyniku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego oferta strony powodowej została wybrana jako najkorzystniejsza.

Dowód: ogłoszenie z 10.05.2012r. k. 30

W dniu 11.05.2012r. zamawiający wysłał do strony powodowej pismo zapraszające do podpisania umowy.

Dowód: pismo z 11.05.2012r. k. 31

zeznania świadka K. K. k.121-123

zeznania świadka J. Ł. k. 123- 125

Strona powoda w dniu 15.05.2012r. zwróciła się do zamawiającego z oświadczeniem, że nie dysponuje i nie dysponowała nigdy certyfikatem zgodności wyrobu, o którym mowa w § 5 ust. 1b pkt 6. umowy i wnioskiem o usunięcie tego postanowienia z jej treści, wskazując, że w obecnym kształcie nie będzie mogła podpisać umowy.

Dowód: pismo z dnia 15.05.2012r. k. 19

zeznania świadka K. K. k.121-123

zeznania świadka J. Ł. k. 123- 125

Pismem z dnia 17.05.2012r. strona pozwana poinformowała stronę powodową, że w dniu 16.05.2012r. wpłynęła do zamawiającego kopia odwołania do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej UZP wniesionego przez jednego z oferentów - Firmę (...) Sp. z o.o. w M., wzywając wykonawców do przystąpienia do postępowania odwoławczego.

Pismem z dnia 06.06.2012r. strona powodowa poinformowała Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej o przystąpieniu do postępowania odwoławczego po stronie odwołującego.

Dowód: pismo z dnia 17.05.2012r. k. 29

pismo z dnia 06.06.2012r. k. 23-24

zeznania świadka K. K. k.121-123

zeznania świadka J. Ł. k. 123- 125

Zamawiający w dniu 21.05.2012r. podjął decyzję o zatrzymaniu wadium, o czym strona pozwana poinformowała powódkę.

Dowód: wniosek komisji przetargowej z dnia 21.05.2012r. k. 82

pismo z dnia 22.05.2012r. k. 27

pismo z dnia 29.05.2012r. k.25-26

zeznania świadka K. K. k.121-123

zeznania świadka J. Ł. k. 123- 125

Strona powodowa nie stawiała się w dniu 22 maja 2012r. celem podpisania umowy.

Okoliczność bezsporna

W dniu 23.05.2012r. i 1.06.2012r. strona powodowa bezskutecznie wezwała stronę pozwaną do zapłaty kwoty wadium, wskazując, że przyczyną niezawarcia umowy było wniesienie odwołania przez wykonawcę (...) Sp. z o.o. w M..

W dniu 11.07.2012r. strona powodowa zwróciła się do zamawiającego o zwrot wadium, wskazując, że w piśmie z 01.06.2012r. strona powodowa podtrzymała wolę zawarcia umowy na warunkach wskazanych w ofercie.

Dowód: pismo z dnia 23.05.2012r. k. 84-85

pismo z dnia 01.06.2012r.k. 21-22

pismo z dnia 11.07.2012r. k. 20

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Bezsporne pozostawało, że strona pozwana prowadziła postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego, przystępując do którego strona powodowa wniosła wadium i w którym jako najkorzystniejsza wybrana została jej oferta. Strony przyznały też, że ostatecznie strona powodowa nie stawiała się w umówionym terminie celem podpisania umowy. W pozostałym - spornym zakresie podstawą ustalenia okoliczności faktycznych, były dowody z dokumentów przedłożonych przez strony, poparte zeznaniami świadków K. K. i J. Ł..

Wobec kwestionowania przez stronę powodową zasadności zatrzymania przez zamawiającego wpłaconego przez nią wadium, przedmiotem rozważań było ustalenie rzeczywistych przyczyn niezawarcia umowy z oferentem, a w szczególności ustalenie, czy zachodzą przesłanki z ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. Prawo zamówień publicznych, uprawniające zamawiającego do zatrzymania wadium.

Przepis art. 46 ust. 5 p.z.p. zawiera zamknięty katalog sytuacji, w których zamawiający może zatrzymać wadium. Zgodnie ze wskazanym przepisem zamawiający zatrzymuje wadium wraz z odsetkami, jeżeli wykonawca, którego oferta została wybrana:

- 1) odmówił podpisania umowy w sprawie zamówienia publicznego na warunkach określonych w ofercie;
- 2) nie wniósł wymaganego zabezpieczenia należytego wykonania umowy;
- 3) zawarcie umowy w sprawie zamówienia publicznego stało się niemożliwe z przyczyn leżących po stronie wykonawcy.

W niniejszej sprawie zamawiający uzasadnił zatrzymanie wadium odmową podpisania przez oferenta umowy na warunkach określonych w ofercie. W doktrynie wskazuje się, że za odmowę taką uznać można oświadczenie woli wykonawcy zawierające negatywne stanowisko w przedmiocie zaproszenia go przez zamawiającego. Odmowa podpisania umowy jest tożsama ze stanowiskiem podjętym świadomie przez wykonawcę i przekazanym do wiadomości zamawiającego. W doktrynie prawa cywilnego powszechnie przyjmuje się, że ogłoszenie przetargowe (o zamówieniu) stanowi nie tylko zaproszenie do składania ofert, ale także skierowaną do potencjalnych uczestników przetargu ofertę zawarcia umowy regulującej tryb postępowania przetargowego tzw. umowy przetargowej. Wykonawcy składający ofertę wykonania zamówienia, jednocześnie akceptują ofertę organizatora w zakresie więzi proceduralnej służącej zawarciu docelowej umowy w sprawie zamówienia publicznego. Treścią przedmiotowej umowy są m.in. zawarte w specyfikacji istotnych warunków zamówienia informacje o formalnościach, jakie powinny zostać dopełnione po wyborze w celu zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego. Pojęcie warunków należy odnosić do treści umowy definitywnej, co dotyczy istotnych postanowień umowy. W praktyce treść tych warunków wyznaczają postanowienia ogólnych warunków umowy lub wzory umowy zawarte w specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

Nadto podkreślić należy, że w doktrynie za odmowę podpisania umowy - poza odmową wyrażoną wprost - należy również uznać przedstawienie przez wykonawcę propozycji zmian postanowień wcześniej wskazanych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia (M. M.; Wadium w postępowaniu o zamówienie publiczne. Część druga, (...)). Wykonawca jest tym samym związany przedłożoną ofertą, składając ją, akceptuje też warunki przetargowe zawarte w SIWZ, m.in. istotne postanowienia umowy, jakimi w niniejszej sprawie, mając na względzie specyfikę zamawiającego, niewątpliwie były warunki dotyczące certyfikatów zgodności.

Strona powodowa przystępując do postępowania w sprawie udzielenia zamówienia publicznego złożyła oświadczenie o zaakceptowaniu warunków oferty oraz SIWZ i załączonego do niej wzoru umowy, którą parafowała na każdej stronie i z których to dokumentów wyraźnie wynikał wymóg posiadania przedmiotowych certyfikatów. Przejawem należytej staranności oferenta było szczegółowe zapoznanie się z treścią umowy, nie sposób uznać, że oferent przystępuje do przetargu bez zapoznania się z treścią przyszłej umowy i specyfikacją. Stąd przyjęć należy, że strona powodowa winna mieć w chwili składania oferty świadomość wymogu posiadania przedmiotowych certyfikatów.

Z powyższego wynika, że wykonawca usiłując negocjować warunki umowne w zakresie skreślenia zapisu o konieczności posiadania ważnych certyfikatów, odmówił de facto podpisania umowy w sprawie zamówienia publicznego na warunkach określonych w ofercie, zwłaszcza iż zarówno ogólne jak i szczegółowe warunki umowy były mu znane przed złożeniem oferty. Mając na względzie specyfikę postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, przyjęć należy, że nieskrępowane zmiany czy negocjacje co do treści umowy w sprawie zamówienia publicznego w stosunku do oferty, po dokonaniu wyboru najkorzystniejszej z nich, są niedopuszczalne. Wskazuje na to art. 144 p.z.p., z którego wynika, że istotne zmiany postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy, nie są dopuszczalne pod rygorem ich nieważności, chyba że zamawiający przewidział możliwość dokonania takiej zmiany w ogłoszeniu o zamówieniu lub w specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz określił warunki takiej zmiany. Gdyby dopuścić swobodę dokonywania zmiany umowy w zakresie wskazywanym przez stronę powodową, to w efekcie prowadziłyby do wypaczenia rezultatu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego i ograniczenia wymogu, który był jednym z elementów selekcyjnych potencjalnych oferentów.

Rozwiewając wątpliwości w zakresie pojęcia, jakie zmiany umowy w sprawie zamówienia publicznego należy traktować jako zmiany istotne, wskazać należy, że za zmiany nieistotne należy rozumieć tylko takie, o których wiedza o ich wprowadzeniu do umowy na etapie postępowania o udzielenie zamówienia nie wpłynęłaby na krąg podmiotów ubiegających się o to zamówienie, czy też na wynik postępowania. Tymczasem, jak wskazano wyżej, posiadanie certyfikatów zgodności wyrobu przez oferenta miało znaczący wpływ na dobór kręgu podmiotów uprawnionych do ubiegania się o udzielenie zamówienia, stąd niewątpliwie usunięcie zapisu o takim wymogu stanowiłoby zmianę istotną. Tym samym zamawiający, który uznał brak akceptacji warunków umowy przez oferenta w kształcie ustalonym przez strony przed przystąpieniem do procedury udzielenia zamówienia za przejaw odmowy zawarcia umowy, był uprawniony do zatrzymania wadium, zwłaszcza, że takim kształtem umowy strony były związane.

Na marginesie wskazać należy, że wniesienie odwołania przez jednego z oferentów nie było wbrew twierdzeniu strony powodowej jedyną przyczyną niezawarcia umowy. Wskazuje na to data jego wniesienia, co nastąpiło po złożeniu przez stronę powodową oświadczenia o braku posiadania ważnych certyfikatów i próbie negocjacji warunków umownych. Odmowa podpisania umowy w kształcie określonym w ofercie nastąpiła więc już co najmniej w dacie sporządzenia tego oświadczenia tj. 15.05.2012r., a odwołanie złożono później. W związku z tym, bez znaczenia pozostawało, czy pomimo wniesienia odwołania strony zamierzały zawrzeć umowę. Z ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie, w szczególności popartych zeznaniami świadków wskazanych w poprzedniej części wyniku, że jedyną przyczyną podjęcia przez komisję przetargową decyzji o zatrzymaniu wadium była treść pisma strony pozwanej z 15.05.2012r.

Mając na uwadze powyższe, Sąd oddalił powództwo.

Podstawą rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów postępowania był art. 98 k.p.c.